

HOOGSENSITIVITEIT (SPS) EN HOOGBEGAAFDHEID

In de **(onderwijs)praktijk** wordt hoogsensitiviteit vaak gezien als een kenmerk van hoogbegaafdheid.

Wetenschappelijk bewijs hiervoor is echter beperkt, mede omdat (hoog)sensitiviteit vaak niet eenduidig wordt gedefinieerd.

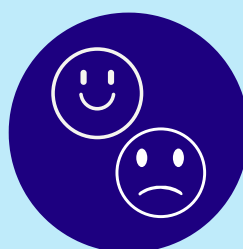
Hoogsensitiviteit (SPS) in de literatuur

Diepte van verwerking

Overprikkeling

Emotionele reactiviteit & Empathie

Sensitiviteit voor subtiliteiten

Hoe wij hoogbegaafdheid en SPS hebben gemeten

Hoogbegaafdheid: Cognitieve Vaardigheidstest

Let op: In deze studie werd hoogbegaafdheid daarom gedefinieerd als "hoog cognitief vaardig"

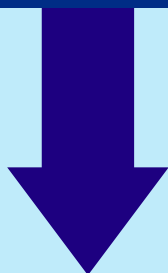
SPS: Vragenlijst 1 HSC schaal (totaal)

- Gemak van excitatie
- Lage sensorische drempel
- Esthetische gevoeligheid

SPS: Vragenlijst 2 Subscales van de ChiSSEO

- Diepte van verwerking
- Cognitieve empathie
- Positieve emoties

882 kinderen uit groep 6-8

0-30% laagst presterende kinderen

31-60% gemiddeld presterende kinderen

61-90% bovengemiddeld presterende kinderen

91-100% hoogst presterende kinderen

Resultaten

- De **10% hoogst presterende kinderen** scoorden significant hoger op de HSC schaal dan de **30% laagst presterende kinderen**.
- De **effectgrootte** was echter heel **klein**. Bovendien viel het verschil weg als naar de **5% en 3% hoogst scorende kinderen** werd gekeken (vs. de andere groepen).
- Verder werden **geen verschillen** gevonden tussen de groepen.

Meer weten?

Deze factsheet is gebaseerd op: Samsen-Bronsveld, H.E., Van der Ven, S.H.G., Bogaerts, S., & Bakx, A.W.E.A. (2024). A comparison of gifted and other children in sensory processing sensitivity in the primary school context. *Gifted Child Quarterly*. <https://doi.org/10.1177/00169862241239652>

Conclusie

Hoogsensitiviteit (SPS) lijkt **geen kenmerk** van hoogbegaafdheid te zijn, tenminste als hoogbegaafdheid gedefinieerd wordt als "hoog cognitief vaardig".

Waarom wordt (hoog)sensitiviteit vaak gezien als een kenmerk van hoogbegaafdheid?

- Mogelijk zijn vooral de **hoogbegaafden die problemen ervaren** (en dus eerder onderzocht worden) hoogsensitiever en vertekent dit het beeld van de algemene groep hoogbegaafden.
- Mogelijk **gedijen** vooral de hoogsensitievare hoogbegaafde leerlingen in de **plusklas**, waardoor de (mogelijke) misconceptie over hoogbegaafdheid en (hoog)sensitiviteit bevestigd wordt.